

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohje
19.9.2016

TEM/1745/09.10.02/2016

Tarkistettu 11.11.2016

Työ- ja elinkeinoministeriön ohje valtion vastinrahoitussitoumuksen hakemiseksi Itämeren alueen ohjelman hankkeille

2. haku (1.3.2016 – 17.1.2017)

Suomi on ohjelmakaudella 2014-2020 mukana kahdessa EU:n rakennerahastojen alueellisen yhteistyön tavoitteen valtioiden välisessä (transnationaalissa) ohjelmassa: Itämeren alueen ohjelmassa ja Pohjoinen periferia ja Arktis -ohjelmassa. Molemmissa ohjelmissa rahoitetaan hankkeita, joissa on kumppaneita useammasta kuin kahdesta maasta.

Itämeren alueen ohjelmassa **tukikelpoisia kumppaneita ovat julkisyhteisöjen lisäksi myös yksityiset toimijat, erityisesti pk-yritykset (tarkemmin ohjelmamanuaalissa, ks. jäljempänä)**. Ohjelmasta rahoitetaan yleensä enintään 75 % suomalaisen hankekumppanin tukikelpoisista kustannuksista. Siitä poiketen rahoitusosuus voi olla alhaisempi, mikäli kyse on valtioneuvoston alaisesta toiminnasta. Loppuosa kustannuksista – kansallinen rahoitusosuus - kumppaneiden on katettava joko omalla tai muilta rahoittajilta saatavalla rahoituksella. Eräät valtion virastot ja laitokset¹ voivat käyttää toimintamäärärahojaan hankkeiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Suomen valtio on varautunut kattamaan osan rakennerahastohankkeisiin osallistuvien suomalaisten kumppaneiden tarvitsemasta kansallisesta rahoituksesta erilliseltä budjettimomentilta. Tämä ns. **valtion vastinrahoitus** on budjetoitu työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) pääluokkaan. Osa rahoituksesta on varattu valtioiden välisen yhteistyön **ohjelmiin osallistuville suomalaisille kumppaneille**, joille sitä **myöntää TEM**.

TEM antaa **rahoitussitoumuksia** ja tekee **lopullisia rahoituspäätöksiä** suomalaisten kumppaneiden tekemien hakemusten perusteella. Rahoitussitoumusta haetaan ennen hakemuksen jättämistä ohjelman sihteeristöön. Lopullista rahoituspäätöstä haetaan vasta hankkeen tultua hyväksytyksi ohjelman seurantakomiteassa.

Itämeren alueen ohjelmassa on käytössä kaksivaiheinen hakumenettely. Ensimmäisessä vaiheessa hakijat laativat lyhyen hankekuvausten (concept note), joiden perusteella ohjelman seu-

¹ Luonnonvarakeskus, Ilmatieteen laitos, ELYt, GTK ja SYKE

rantakomitea valitsee ne hankkeet, joista laaditaan täydellinen hakemus haun toisessa vaiheessa. **Valtion vastinrahaa voidaan myöntää niille hankkeille, jotka osallistuvat toiseen vaiheeseen.**

Itämeren alueen ohjelman 2. hakukierros avattiin 1.3.2016. Haun ensimmäinen vaihe suljettiin 1.6.2016 ja seurantakomitea päätti 13.-14.9.2016 toiseen vaiheeseen osallistuvista hankkeista. **Haun toinen vaihe suljetaan 17.1.2017,** johon mennessä täydelliset hakemukset on jätettävä ohjelman sihteeristöön. Hakemuslomake ja sen täyttöohjeet, ohjelmamanuaali ja muu hakemiseen liittyvä aineisto löytyy uuden ohjelman kotisivuilta (www.interreg-baltic.eu).

Kuka voi hakea valtion vastinrahoitusta?

Vastinrahoitusta voi hakea **ohjelman hankkeeseen osallistuva suomalainen kumppani. Jos suomalaisia kumppaneita on useita** ja vastinrahoitusta on tarkoitus käyttää useamman kumppanin hyväksi, **tulee yhden niistä hakea rahoitusta kaikkien puolesta.** Mikäli hanke on suomalaisvetoinen, on luontevaa että hakijana toimii hankkeen vetäjä (Lead Partner), muussa tapauksessa suomalaisten kumppaneiden keskuudestaan nimeämä ”kokoava partneri”.

Kuinka paljon rahaa TEM voi myöntää?

Rahoituksensa määrästä/osuudesta päättäessään TEM noudattaa lakia (8/2014) ja valtioneuvoston asetusta (357/2014) alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta sovellettuna monikansallisiin valtioiden välisen yhteistyön hankkeisiin. **Työ- ja elinkeinoministeriö ei missään tapauksessa myönnä koko tarvittavaa kansallista vastinrahoitusta, vaan edellyttää aina suomalaisilta kumppaneilta myös omarahoitusta osoituksena niiden sitoutumisesta hankkeeseen. Työ- ja elinkeinoministeriön osuus on pääsääntöisesti enintään 70 % kansallisesta rahoituksesta ja kumppaneiden rahoitusosuus² vastaavasti vähintään 30 % kansallisesta rahoituksesta.** Osa kumppaneiden rahoitusosuudesta voi myös olla muiden kuin kumppaneiden hankkeelle antamia luontoissuorituksia (ks. ohjelmamanuaali, kohta F.3.1.6).

Kun suomalaisia kumppaneita on useita, omarahoitus muodostuu niiden yhteenlasketuista omista panostuksista, eikä pelkästään hakijan omarahoituksesta. Niiltä valtion tilivirastoilta, jotka eivät voi käyttää toimintamäärärahojaan rakennerahastoista osarahoitettavien hankkeiden kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen (ks. edellä), ei edellytetä erillistä omarahoitusosuutta. Niiden osalta omarahoitusvaatimus täyttyy, mikäli tilivirasto toimii hankehallinnoijana ja hankkeen muut suomalaiset partnerit vastaavat vaadittavasta omarahoitusosuudesta.

Budjettirajoitteista johtuen **TEM noudattaa seuraavia hankekohtaisia ylärajoja vastinrahoitusta myöntäessään:**

- suomalaisvetoiset EU:n Itämeristrategian mukaiset lippulaivahankkeet: **200.000** euroa
- muut suomalaisvetoiset hankkeet: **180.000** euroa
- muun maan vetämät EU:n Itämeristrategian mukaiset lippulaivahankkeet: **110.000** euroa
- muut muun maan vetämät hankkeet: **90.000** euroa

Hankekohtainen **alaraja** on **50.000** euroa. Edellä mainituista ylä- ja alarajoista voidaan poiketa vain erityisistä syistä.

² ”Kumppaneiden rahoitusosuudella” tarkoitetaan kumppaneiden omarahoitusta (joka on pakollinen) sekä muilta kansallisilta rahoittajilta kuin TEM:ltä (esim. kunnilta tai maakunnan liitoilta) saatavaa rahoitusta.

Työ- ja elinkeinoministeriön rahoituksen osalta kustannusten tukikelpoisuus alkaa samasta päivämäärästä kuin EU-rahoituksen ("start date"). Osa TEM:n vastinrahoituksesta voidaan perustelluissa tapauksissa maksaa ennakkona.

Miten rahoitussitoumusta haetaan?

Ministeriön rahoitussitoumusta tulee hakea **ennen projektihakemuksen jättämistä ohjelman sihteeristölle.**

Kutakin hanketta kohti tulee tehdä vain yksi hakemus. Mikäli rahoitusta on tarkoitus käyttää useamman kumppanin hyväksi, yksi niistä hakee rahoitusta kaikkien puolesta.

Hakemukseen tulee sisällyttää:

- Vastinrahoitussitoumuksen hakemuslomake asianmukaisesti täytettynä ja allekirjoitettuna. Hakemuslomakkeen allekirjoittajalla tulee olla hakevan organisaation nimenkirjoitusoikeus.
- Liite 1: Hankekuvaus (esim. tuloste ohjelman sähköisessä hakujärjestelmässä tehtävästä hankehakemuksesta tai muu hakemuksen valmistelussa käytettävä asiakirja), josta käy ilmi seuraavat asiat: hankkeen kytkentä ohjelmaan (priority/specific objective), Lead Partner ja muut kumppanit, tavoitteet ja ylikansallisen yhteistyön tarve/lisäarvo, tavoitellut tulokset ja niiden käyttäjät/kohderyhmät sekä (arvioitu) kokonaisbudjetti.
- Liite 2: Tiivis suomenkielinen kuvaus hankkeesta (enintään 10 riviä). Oleellista on tuoda esille hankkeen idea ja tavoitellut tulokset. Kuvausta käytetään esittelymuistiota laadittaessa ja kuvaus tulee siksi toimittaa **word-muodossa**.

Itämeren alueen ohjelman 2. hakukierroksella vastinrahoitussitoumuksen hakemuslomake liitteineen tulee toimittaa viimeistään maanantaina 12.12.2016 sähköpostitse TEM:n kirjaamoon (kirjaamo@tem.fi).

Käsittelyn nopeuttamiseksi **hakemuslomake ja tiivis suomenkielinen kuvaus (Liite 2) tulee lähettää samanaikaisesti sähköpostitse tiedoksi Harry Ekestamille (harry.ekestam@tem.fi).**

Miten ja milloin TEM päättää rahoitussitoumuksen antamisesta?

Työ- ja elinkeinoministeriön EAY -tiimi arvioi hakemuksia ja valmistelee esityksen TEM:n päätökseksi. Hakemusten arviointi ajoittuu vastinrahoituksen viimeistä hakupäivää seuraavalle kahdelle viikolle. Hakijoiden toivotaan silloin olevan tavoitettavissa mahdollisia selvennyksiä/täydennyksiä varten.

Arviointi perustuu ohjelman hankevalintakriteereihin (löytyvät ohjelmamanuaalista). Erityisesti kiinnitetään huomiota hankkeen "todelliseen ylikansallisuuteen", mm. kumppanuuden laatuun ja laajuuteen sekä ylikansallisen yhteistyön antamaan lisäarvoon. Niiden hankkeiden osalta, jotka ovat jatkoa tai perustuvat aiemmin rahoitetuille hankkeille, pyritään varmistamaan että uusi hanke tuo jotain uutta.

Työ- ja elinkeinoministeriön päätökset vastinrahoitussitoumuksista tehdään viimeistään viikkoa ennen hakukierroksen sulkemispäivää. Päätökset toimitetaan hakijoille sähköisesti (skannattuna).

Mitä rahoitussitoumuksella tehdään?

Ministeriön antama vastinrahoitussitoumus jää hakijalle tiedoksi ja vakuudeksi. Sitä ei liitetä ohjelman sihteeristölle jätettävään lopulliseen hakemukseen. **Ministeriön** hankkeelle lupaama **rahoitus sisällytetään yhteen** (rahoitusta hakeneen kumppanin) **tai useampaan** (mikäli rahoitusta käytetään useamman suomalaisen kumppanin hyväksi) hakulomakkeeseen liitettävään **partneri-ilmoitukseen** (Partner Declaration), jossa kumppani sitoutuu osallistumaan hankkeeseen määrätyllä summalla.

Mitä tapahtuu seurantakomitean päätöksen jälkeen?

Mikäli ohjelman seurantakomitea hyväksyy hankkeen, tulee vastinrahoitussitoumuksen saajan hakea TEM:ltä lopullista rahoituspäätöstä vastinrahoituksesta. Tästä löytyy erilliset ohjeet www.rakennerahastot.fi –portaalin EAY/Itämeren alueen ohjelma –sivuilta.

Mikäli seurantakomitea tekee hylkäävän päätöksen, purkautuu myös ministeriön antama vastinrahoitussitoumus automaattisesti.

Mistä lisää tietoa?

Tietoa TEM:n vastinrahoituksesta löytyy www.rakennerahastot.fi –portaalin EAY-sivustolta.

Tietoa ja neuvoja antavat tarvittaessa myös TEM:n yhteyshenkilöt:

- Harry Ekestam (harry.ekestam@tem.fi, puh. 029 50 64921)
- Marikki Järvinen (marikki.jarvinen@tem.fi, puh. 029 50 64933)